

GLAVNI GRAD PODGORICA

***JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama
i teškoćama u razvoju - Podgorica***

**PROGRAM RADA
za 2022. godinu**

Podgorica, novembar 2021. godine

UVOD

JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju- Podgorica (u daljem tekstu JU Dnevni centar), kako je to definisano Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti ("Službeni list CG", br. 27/13, 01/15,42/15,47/15,56/16 i 66/16, 01/17, 31/17, 42/17, 50/17) je ustanova koja vrši djelatnost iz oblasti usluga socijalne i dječje zaštite - podrška za život u zajednici. Svrha usluge JU Dnevni centar sastoji se u unapređenju kvaliteta života osoba sa smetnjama u razvoju u vlastitoj socijalnoj sredini kroz održavanje i razvijanje socijalnih, psiholoških i fizičkih funkcija i vještina, kako bi se u što većoj mjeri ospozobili za samostalan život.

Programom rada utvrđuju se aktivnosti i zadaci JU Dnevni centar, u skladu sa Odlukom o osnivanju JU Dnevni centar ("Sl. list Crne Gore - opštinski propisi", br. 13/15 od 16.04.2015, 53/17 od 25.12.2017)), Statutom JU Dnevni centar, ("Sl. list Crne Gore - opštinski propisi", br. 27/15 od 05.08.2015, 53/17 od 25.12.2017), a koji su usmjereni u pravcu stvaranja uslova za optimalan razvoj vještina i zadovoljavanje potreba za korisnike usluga i njihove porodice.

Osnov za podnošenje godišnjeg Programa rada sadržan je u članu 101 Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti ("Sl. list RCG", br. 27/13,01/15,42/15,47/15, 56/16 i 66/16, 01/17, 31/17, 42/17, 50/17), kojima je propisana dužnost javnih ustanova da donose Program rada za tekuću godinu.

Program rada JU Dnevni centar za 2022. godinu urađen je u skladu sa Uputstvom o izradi godišnjeg programa rada i izvještaja o radu i ostvarivanju funkcija lokalne samouprave koji je donio Gradonačelnik Glavnog grada.

SADRŽAJ:

- Planirane aktivnosti.....4
- Broj i kvalifikaciona struktura zaposlenih.....11
- Sredstva potrebna za realizaciju programa.....12

PLANIRANE AKTIVNOSTI

Program rada JU Dnevni centar predviđa aktivnosti koje su unaprijed napravljene i strukturirane radi svakodnevne primjene prilikom pružanja usluge Dnevnog boravka i usluge Dodatne stručne pomoći tokom 2022. godine u skladu sa Statutom JU Dnevni centar. Kao opšti ciljevi tih djelatnosti izdvajaju se: podsticaj razvoja novih znanja i vještina (komunikacijskih, socijalnih, životnih vještina, kao i vještina za prepoznavanje i rešavanje problema i sl.), ohrabrvanje učešća korisnika u aktivnostima u zajednici, podrška u socijalnoj inkluziji, kao i podsticanje što veće samostalnosti u svakodnevnim aktivnostima u skladu sa snagama i potrebama korisnika.

Životne i socijalne vještine, podrška u socijalnoj inkluziji obuhvataju krupan dio stručnog rada u JU Dnevni centar. Bazirana na pružanju podrške u razvoju vještina i znanja potrebnih za život u zajednici, ova oblast obuhvata široku lepezu aktivnosti koje se svakodnevno sprovode sa korisnicima od ulaska u JU Dnevni centar pa sve do polaska kući i to, kako spontano, tako i kroz simulaciju, demonstraciju, ponavljanje i sl. Osim lične samostalnosti u ishrani, odijevanju, upotrebi toaleta i sl. akcenat će biti na samostalnoj orijentaciji korisnika u vremenu i prostoru, kao i samostalnom pravljenju izbora i stvaranju radnih navika uz potpomognutu komunikaciju – komunikacijske knjige, komunikatore, pričajuće rasporede i slična pomagala koja se adaptiraju za svakodnevnu upotrebu u asistivnom kabinetu za svakog korisnika ponaosob. Razvoj i održavanje životnih vještina se nameće kao jedna od prioritetnih oblasti u radu sa svim našim korisnicima pri čemu ujedno predstavlja i temelj za što veće osamostaljivanje djece i omladine sa smetnjama u razvoju u svakodnevnom životu.

Bez usvajanja opšteprihvaćenih obrazaca ponašanja i usmjeravanja korisnika u pravcu adekvatnog ostvarivanja odnosa sa vršnjacima, grupama iz neposrednog društvenog okruženja ili pak nepoznatim osobama (upoznavanje), rad na unapređenju opšteg kvaliteta života korisnika bi bio nepotpun. Kao društvena bića svi ljudi imaju motiv za pripadnošću i potrebu da ostvaruju socijalne relacije sa drugima, pa je od velikog značaja da našim korisnicima pružimo optimalan trening socijalnih vještina, te da im damo na raspolaganje sredstva (znanja i vještine) ostvarivanja i održavanja takvih kontakata. Osim toga veliki značaj se pridaje socijalno-emocionalnom sazrijevanju, razumijevanju i interpretaciji emocija kod sebe i drugih, kao i usvajanju socijalnih pravila kako bi se prevazišlo problematično ponašanje, a ustalili opšteprihvaćeni obrasci ponašanja. Znatan broj korisnika je u fazi obuke za upotrebu komunikacijskih pomagala koja će im omogućiti razmjenu s okruženjem, izražavanje potreba, emocija i samim tim veći stepen socijalne uključenosti.

Kognitivne sposobnosti i motoričke vještine, rad, okupacija i edukacija je još jedna od prioritetnih oblasti rada kod većine naših korisnika koje obuhvataju niz

aktivnosti: od pružanja podrške u govorno-jezičkom razvoju i komunikacijskim vještinama, preko razvoja vještina zaključivanja, uviđanja, prepoznavanja i rešavanja problema, pa sve do senzorne stimulacije i podrške u razvoju grube, fine i grafo-motorike uz pomoću asistivne tehnologije uz podršku defektologa na osnovu prethodne stručne procjene snaga i potreba korisnika. Uz razvoj kognitivnih sposobnosti posredstvom angažovanja postojećih kao i usvajanjem novih motoričkih vještina, kroz primjenu funkcionalnih vježbi u fizioterapijskoj sali, kroz individualni rad sa korisnicima će se raditi na poboljšanju postojećih, kao i na unapredjenju novih funkcija. Funkcionalne strategije prate osnovne dnevne aktivnosti svakog korisnika ponaosob.

Osim neposrednih benefita kao što su: sticanje novih znanja i vještina, unapređenje motorike, adekvatno usmjeravanje i održavanje pažnje, kao i razvijanje radnih navika, radno-okupacione radionice podrazumijevaju stvaralački i kreativan rad korisnika, koje itekako utiču na zadovoljstvo, samopouzdanje i uviđanje svrhe u svakodnevnom životu, slobodnom vremenu, domaćinstvu, društvu itd.

Za naredni period je planirano povezivanje više edukativnih radionica u korake koji čine cjeline sa zajedničkim ciljem, pa će se u vremenskim intervalima od 6 mjeseci smjenjivati setovi radionica sa različitim temama: kulinarske radionice, orijentacija u prostoru, likovne/kreativne radionice, zanatlijske radionice i sl.

Programom socijalizacije će u 2022. godine biti planirane i realizovane aktivnosti koje će uticati na još bolju socijalizaciju i integraciju u društvenu zajednicu prisustvom i učešćem na kulturno-zabavnim događajima, posjetama ustanova lokalne zajednice, kao i kroz upoznavanje sa radom istih, prisustvo i učešće na sportsko-rekreativnim događajima, obilazak muzeja, galerija, odlazak u bioskop i pozorište, učešće u radionicama koje su dio Dana nauke u Podgorici, kao i organizovanje šetnji i izleta u skladu sa epidemiološkim mjerama definisanim zbog epidemije kovid 19 virusa.

Osim prioritetnih oblasti rada, korisnici tokom boravka u JU Dnevni centar na kvalitetan način provode slobodno vrijeme, učestvuju u rekreativnim i relaksirajućim aktivnostima, socijalizuju se, provode vrijeme sa vršnjacima u prijateljskoj atmosferi zajednički proslavljuju rođendane itd.

Kvalitet usluga koje pružamo našim korisnicima kontinuirano unapređujemo implementacijom novih i prilagođenih programskih aktivnosti, uvođenjem novih oblika radno-okupacionih aktivnosti, kroz promociju inkluzije osoba sa invaliditetom u društvenu sredinu, kao i edukaciju tj. stručno usavršavanje zapošljenih, a sve u najboljem interesu korisnika sa ciljem dostizanja optimalnog nivoa individualne samostalnosti za život u zajednici. Zaposleni u JU Dnevni centar organizovano će raditi na pružanju usluga djeci i omladinu sa smetnjama u razvoju kroz: dnevni boravak za djecu i omladinu sa smetnjama u razvoju, osmočasovnu njegu, psihosocijalnu i medicinsku rehabilitaciju, individualni i grupni rad sa djecom na osnovu individualnih programa rada, vaspitno-obrazovni rad u kojem se stiču vještine

neophodne za svakodnevni život, socijalizaciju, besplatan prevoz, ishranu, održavanje njege i lične higijene, savjetodavni rad i edukacija za roditelje, dodatnu stručnu pomoć djeci sa smetnjama u razvoju koja pohađaju vaspitno-obrazovne ustanove i slobodne i dodatne aktivnosti u skladu sa Statutom JU Dnevni centar.

Teme grupnog rada koje se planiraju unaprijed na nedeljnom i mjesecnom nivou će se za 2022 godinu dodatno prilagoditi potrebama korisnika i sistematizovati u cjeline koje se smjenjuju na polugodišnjem odnosno kvartalnom nivou u zavisnosti od grupe u kojoj se implementiraju. Sve aktivnosti planirane ovim programom biće usklađene sa oblastima rada propisanim u Pravilniku o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluga podrške za život u zajednici. Tokom radne nedelje planirano je sprovođenje po 5 radionica u svakoj grupi korisnika i to iz različitih oblasti rada. S obzirom da se rad organizuje u 3 grupe, svakog mjeseca se planira realizacija preko 60 radionica. Defektolog, vaspitač i radno-okupacioni terapeut sprovode svakodnevno po 3 individualna tretmana pokrivajući potreba svakog korisnika ponaosob, a sve u skladu sa Individualnim planom rada sa korisnikom. Fizioterapeut na osnovu IPR, pregleda fizijatra i svoje procjene kreira za svakog korisnika Fizioterapeutski karton, planira individualne tretmane sa korisnicima i sprovodi svakodnevno po 4 tretmana pokrivajući potrebe svih korisnika. Rad sa fizioterapeutom je individualan, ili u malim grupama (do 3 korisnika). Tako je za 2022 godinu planski predviđeno 13 individualnih tretmana dnevno, pa se na mjesecnom nivou našim korisnicima obezbijeđuje preko 80 tretmana fizioterapeuta i preko 180 tretmana koje realizuju stručni radnici različitih struka (specijalni pedagog, somatoped i socijalni radnik).

Jedan od noviteta za narednu godinu je uspostavljanje savjetodavne i socijalno-edukativne usluge u JU Dnevni centar čija se realizacija zasniva na dostavljanju rješenja o korišćenju usluga savjetovanja od strane nadležnog Centra za socijalni rad. Za svakog korisnika ponaosob pristupa se defektološkoj i psihološkoj procjeni na osnovu čega se kreira Individualni plan rada sa korisnikom. Tako se u samom startu korisnik usmjerava na odgovarajuće savjetodavne odnosno edukativne cjeline, pri čemu se pravi sistematičan planski pristup zasnovan na principu individualnosti kako bi se omogućilo pružanje usluge adaptirane na snage i potrebe svakog korisnika ponaosob. Na osnovu pomenutih procjena utvrđuju se ciljevi i aktivnosti kojima se teže ostvariti ti ciljevi, a dalje se konkretizuju kroz opis pristupa i tehnika koje će se koristiti prilikom pružanja usluge.

U sklopu ove usluge primjenjuje se niz oblasti rada:

Asistivni kabinet raspolaže sa savremenom opremom za svestranu primjenu, pa omogućava pružanje podrške širokom spektru korisnika usluga, sa različitim oblicima invaliditeta odnosno razvojnih smetnji. Na osnovu procjene snaga i potreba korisnika (prvenstveno stepena komunikacijskih vještina, motoričkih sposobnosti, senzornog funkcionisanja i afiniteta korisnika) utvrđuje se u kojim

oblastima je potrebno pružiti podršku i koja oprema će se koristiti prilikom pružanja usluge.

Različiti tipovi tastatura, miševa i switch uređaja omogućavaju licima sa tjelesnim invaliditetom ili motoričkim teškoćama da potpuno samostalno pristupaju računaru, što za korisnike otvara veliko polje interesovanja sa nizom mogućnosti za komunikaciju, kreativnost, kognitivni razvoj, konstruktivno slobodno vrijeme, zabavu i sl.

Za osobe sa teškoćama u verbalnoj komunikaciji najpodesnije su se pokazali portabilni komunikatori različitih veličina i tipova složenosti usklađenih sa individualnim potrebama korisnika. Efikasnost komunikatora ogleda se u jednostavnosti upotrebe, zvučnoj i softverskoj podršci pa korisnik s lakoćom može da se obuči za samostalnu upotrebu. Ista softverska podrška ima široku primjenu u:

- simbolizaciji prostora (izradi putokaza za vizuelno i/ili zvučno potpomognutu orijentaciju u prostoru)
- izradi rasporeda (planiranje dnevnih ili nedeljnih rasporeda aktivnosti korisnika sa jasnim vizuelnim i odgovarajućim zvučnim pomagalima radi sticanja radnih navika i lakše orijentacije u vremenu)
- kreiranju raznih oblika edukativnog materijala onako kako stručni radnik zamisli i to od potpuno prilagođenih do adaptiranih na osnovu odgovarajućih šablonu.

Osim pomenute softverske podrške, u asistivnom kabinetu postoji niz raznovrsnih programa koji omogućavaju korisnicima da uz audio-vizuelnu podršku, automatizovani fidbek i kroz zabavu rade na unapređenju kognitivnih, komunikacijskih i motornih vještina. Tu se pametna tabla nudi kao svojevrsno pomagalo jer omogućava da se na velikoj površini, osjetljivoj na dodir, pregledno projektuje sve sa računara, pa veća grupa korisnika može da učestvuje u grupnom radu bez obzira na motorne teškoće, slabovidost i sl.

Uzimajući sve u obzir, bez detaljnijeg opisa specifičnosti primjene pojedinih uređaja, cjelokupna svršishodnost asistivnog kabineta u specijalnoj edukaciji ima nedvosmislen značaj za pružanje podrške u razvoju i jačanju:

- Radnih navika i odgovornosti;
- Komunikacijskih vještina;
- Fine i grafo-motorike, kao i adekvatne koordinacije oko-ruka
- Kognitivnih vještina;
- Adekvatnog usmjeravanja pažnje.

Osim toga asistivni kabinet je višedimenzionalan i široko primjenjiv alat budućnosti specijalne edukacije i već je dostupan kod nas i to u punom kapacitetu i kvalitetnog sadržaja a ujedno je prihvatljiv, zabavan i intuitivan za upotrebu naročito kod mlađih korisnika i djece.

Psihomotorna reeduksacija ili tretman pokretom, ima široku primjenu u specijalnoj edukaciji, a omogućava našim korisnicima da otkrivaju jasan doživljaj sebe samog, svijest o sebi kao ličnosti, te doživljaj i svijest o svome mjestu u svijetu, što posredno osnažuje samostalnost u svakodnevnim aktivnostima i usklađenost sa uzrastom koji doseže. Reeduksacija psihomotorike usmjerena je na razvoj izražajnih sposobnosti naših korisnika, prije svega onih sposobnosti koje im pomažu da ovlađaju sopstvenim tijelom i samim tim da mogu da osmisle i organizuju pokret tako da on bude svršishodan.

Reeduksacija psihomotorike je terapijski pristup u radu sa djecom i odraslima s poremećajima psihomotorike. Osnova reeduksije jeste pokret kroz koji se pobuđuju, ponavljaju i dograđuju senzomotorna iskustva osobe, te ona na taj način spoznaje sebe, druge i svijet koji je okružuje. Reeduksacija koristi pokret onakav kakav jeste, koliko je usvojen ili očuvan da bi se njime dopunilo senzomotorno i psihomotorno iskustvo. Prilikom izvođenja vježbi svaki pokret, osjećaj i osjećanje koje ga prati opisuju se, odnosno nazivaju riječima što omogućava da psihomotorna aktivnost postane dio svijesti. Tretman se planira poslije defektološke dijagnostike, a na osnovu opservacije i primijenjenih testova. Vježbe reeduksije dijele se na opšte i specifične.

Vježbe se mogu primjenjivati individualno i grupno kao i kombinacijom grupnog i individualnog tretmana. Prilagođavaju se sposobnostima svakog djeteta i osobe i mogu se primjenjivati od najranijeg uzrasta.

Pružanje podrške roditeljima i porodicama osoba sa invaliditetom

U okviru savjetodavnog rada organizovaće se psihološka podrška i savjetovanje za roditelje djece i omladine sa smetnjama i teškoćama u razvoju, Savjetodavni rad će uključivati individualni rad sa roditeljima, kao i organizovanje grupnih radionica podrške roditeljima.

Opšti ciljevi individualnog savjetovanja sa roditeljima su:

- jačanje roditeljske kompetencije u bavljenju sa opštim bihevioralnim teškoćama i razvojnim ishodima kod djece sa smetnjama u razvoju;
- jačanje roditeljskih ličnih vještina prevladavanja stresa i redukovanje roditeljskog stresa;
- poboljšavanje roditeljske komunikacije o ishodima roditeljstva i podsticanje roditelja da jedni drugima pružaju podršku u njihovim roditeljskim ulogama;
- razvoj roditeljskih veština rješavanja problema;
- procjena i razvoj funkcionalnih obrazaca ponašanja u okviru primarne porodice.

Navedeni ishodi se postižu kreiranjem podržavajućeg okruženja u kome će roditelji da stiču znanja tokom individualno kreiranih susreta. Roditelji mogu da dobiju praktične informacije o roditeljskim vještinama, povratnu informaciju jedan-na-jedan

o njihovoj implementaciji u roditeljske strategije i pomoć za veliki opseg ličnih ishoda.

Pored individualnih susreta sa roditeljima, veliki potencijal i značaj se pripisuje grupnom savjetodavno-terapijskom radu sa roditeljima djece sa različitim vidovima poteškoća u funkcionisanju. Grupni susreti su izuzetno korisni u smislu razmjene iskustava roditelja koji se susreću sa sličnim preprekama. Grupni rad će se organizovati u manjim grupama do 5 osoba i kroz šest tematskih susreta gdje se obrađuju ključne prekretnice u razvoju roditeljskog modela brige nad djetetom.

Opšti ciljevi grupe podrške roditelja su sledeći:

- Poboljšanje adaptacije identifikovanjem emocija, snaga, povećanjem podrške;
- Osnaživanje međusobne podrške i dijeljenje informacija među članovima;
- Povećanje svijesti o dostupnim oblicima podrške kao i značaj interpersonalnih odnosa, naročito uloge porodice.

Navedeni individualni i grupni rad će se sprovoditi na temeljima porodične sistemske psihoterapije, Marte meo metode i na psihoedukativnom pristupu.

Porodicama djece sa smetnjama u razvoju su potrebne informacije, a tokom vremena im trebaju informacije iz različitih područja povezanim sa djetetovim rastom, razvojem i kontinuiranim uticajem smetnji u razvoju na porodicu kao cijelinu i na njene pojedinačne članove što će im tokom savjetodavnog rada biti obezbijeđeno.

Socio-edukativne usluge i savjetodavni rad sa djecom i omladinom sa smetnjama u razvoju podrazumijevaće individualne tretmane sa korisnicima.

Opšti ciljevi na kojima će se raditi su:

- poboljšanje komunikacionih obrazaca korisnika;
- unaprijeđenje socijalnih i emocionalnih vještina;
- rad na poboljšanju kognitivnih potencijala i očuvanju postojećih;
- razvijanje sposobnosti odlučivanja u jednostavnim životnim situacijama,
- razvijanje osjećanja odgovornosti za odredene postupke i razvijanje osjećaja lične bezbjednosti i sigurnosti.

U radu će se koristiti psihoedukativni pristup, marte meo metod kao i osnovi u radu zasnovani na senzornoj integraciji.

Stvaranje uslova za optimalnu uključenost svih korisnika u društvenu zajednicu i unapređenje kvaliteta njihovog života, predstavlja najopštiji cilj pružanja savjetodavnog rada u JU Dnevni centar.

Kako bi se ostvario opšti cilj, prilikom pružanja usluge se obezbjeđuju uslovi i pruža podrška za osnaživanje ličnosti i jačanje ličnih potencijala korisnika kroz:

- psihosocijalni razvoj, unapređenje socijalnih vještina i kognitivnih sposobnosti;

- unapređenje porodičnih odnosa, društvenih relacija sa drugim licima važnim za korisnika i podršku roditeljima u osnaživanju roditeljskih vještina
- razvoj komunikacijskih vještina
- razvoj vještina samostalnosti, odlučivanja i osjećaja lične odgovornosti
- razvoj sposobnosti za prepoznavanje i rješavanje problema

Sve aktivnosti se realizuju uz podršku licenciranih stručnih radnika: defektologa, psihologa i socijalnog radnika.

Prilikom pružanja usluge za svakog korisnika se (u skladu sa pravilnikom i rokovima navedenim u Planu usluge i Individualnom planu rada) periodično se vrši ponovni pregled, evaluacija postignuća i izvještavanje, na osnovu kog se planira dalji rad sa korisnikom usluge.

Usluga je namijenjena licima sa prebivalištem na teritoriji Glavnog grada, a koji se usled okolnosti nađu u socijalnom riziku kao što su:

- dijete sa smetnjama i teškoćama u razvoju;
- odraslo i starom licu sa invaliditetom;
- djetetu, odraslo i starom licu kojem je usled posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite;

Maksimalan broj korisnika ove usluge na dnevnom nivou je 3 korisnika, a trajanje zakazanog termina je najviše 1 čas sa pauzom od 15 minuta između 2 termina i 30 minuta rezervisanih za rad na dokumentaciji. Ako broj korisnika prevaziđa kapacitet formira se lista čekanja, a prioritet se utvrđuje na osnovu prijemne procjene.

JU Dnevni centar svakog radnog dana u periodu od 8 do 16 časova korisnicima pruža potpunu brigu i njegu, tako da njihovi roditelji mogu obavljati radne i druge obaveze, a samim tim poboljšati svoje materijalno stanje. U radu sa korisnicima se nastavlja sa realizacijom aktivnosti koje su se obavljale i ranijih godina. Kao što je i do sada bila praksa i tokom 2022. godine, za svakog novog korisnika će se raditi procjena koja se vrši na osnovu neposrednog razgovora sa korisnikom ili zakonskim zastupnikom, licima značajnim za korisnika i analizom dokumentacije. Tom prilikom procjenjuje se: stanje, potrebe, snage i rizici korisnika na osnovu kojih se definisu vrsta, učestalost i stepen podrške koja je korisniku potrebna za svakodnevne djelatnosti. Takođe se vrši procjena mogućnosti uključivanja drugih lica značajnih za pružanje podrške korisniku, a utvrđuje se i stepen potrebne podrške za svakog pojedinca.

Dobijeni podaci se koriste za kreiranje individualnog plana za korisnika (IPR-SK) koji se sačinjava u skladu sa širim planom usluga i mera uputnog Centra za socijalni rad, kao i na osnovu rezultata procjene, odnosno identifikovanih prioritetnih potreba korisnika, sposobnosti i prepoznatih rizika u odnosu na sadržaj usluge. IPR se sastavlja timskim radom voditelja slučaja iz nadležnog Centra za socijalni rad, roditelja i stručnog tima, a sve u cilju zajedničke sistematizacije oblasti rada i

aktivnosti, kao i konkretizacije ciljeva rada sa korisnikom. U sprovođenju plana rada sa korišnicima najvažnija načela su poštovanje snaga, potreba i interesovanja korisnika u skladu sa njihovim uzrastom i afinitetima.

U skladu sa uzrastom, interesovanjima i potrebama za dodatnom stručnom pomoći, korisnici će biti podijeljeni po grupama i sa svakom grupom realizovaće se unaprijed osmišljene aktivnosti iz dnevnog, nedeljnog, mjesecnog i godišnjeg plana rada koji su utvrđeni od strane stručnog tima. Aktivnosti se smjenjuju po ustaljenom dnevnom ritmu dana, individualizovane su, usmjerene na korisnika i sadržajno su korisniku bliske i razvojno podsticajne. Veoma je važno i da svaki korisnik usluge aktivno učestvuje u aktivnostima dnevnog boravka i pri tom koliko je moguće sarađuje i sa drugim članovima grupe. Dnevne aktivnosti u koje su korisnici uključeni smjenjuju se prema unaprijed utvrđenom redoslijedu i u određenom prostoru a sve u skladu sa ritmom dana.

Saradnja sa roditeljima započinje po priјemu korisnika, a nastavlja se u fazi planiranja, sprovođenja i evaluacije usluge. Roditelji se upoznaju o svim aktivnostima u kojima su uključena njihova djeca, individualnim planovima koji se pišu za svakog korisnika, o svim promjenama u ponašanju ili zdravstvenom stanju, odlascima na izlete, učešćima u raznim sadržajima u našoj ustanovi i van nje, pri čemu svaki roditelj ima mogućnost da svakog radnog dana dođe na konsultacije sa stručnim timom JU Dnevni centar u periodu od 15 do 16 časova.

JU Dnevni centar će nastaviti saradnju sa nadležnim institucijama, organizacijama i subjektima (vaspitno-osnovnim ustanovama, resursnim centrima, zdravstvenim ustanovama, kulturnim institucijama, nevladinim organizacijama i drugim subjektima) koji su od značaja za podizanje kvaliteta rada dnevnog centra, a u cilju zadovoljavanja potreba korisnika i ostvarivanja njihovih prava. Ažuriranjem veb sajta, štampanjem promotivnog materijala i učešćem u različitim aktivnostima medijske promocije, u narednoj godini će se nastaviti sa unaprijeđenjem medijske vidljivosti i transparentnosti rada JU Dnevni centar.

BROJ I KVALIFIKACIONA STRUKTURA ZAPOSLENIH

Program rada JU Dnevni centar u 2022. godini, realizovaće kadar koji je predviđen Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Struktura zaposlenih u JU Dnevni centar pored direktora i pravnika obuhvata sljedeća mjesta: četiri stručna radnika (defektolog, psiholog, radni terapeut, vaspitač) i saradnici (fizioterapeut, dvije njegovateljice, medicinski tehničar i vozač-asistent). Broj i struktura zaposlenih zavisi od broja korisnika i potreba JU Dnevni centar shodno standardima koji važe za ovu oblast.

Kvalifikaciona struktura zaposlenih

kvalifikacija	direktor	pravnik	stručni radnici	saradnici	ukupno
VSS	1	1	4	1	7
SSS				4	4

Za narednu godinu je predviđeno angažovanje dodatnog osoblja kroz Program Javnih radova koji je i u prethodnom periodu podržao Zavod za zapošljavanje Crne Gore, u cilju što boljeg i kvalitetnijeg pružanja usluga korisnicima JU Dnevni centar. Takođe kao i prethodnih godina prijavili smo se za program stručnog osposobljavanja a imamo i saradnju sa fakultetom kako bi studenti obavljali praksu u JU dnevni centar.

SREDSTVA POTREBNA ZA REALIZACIJU PROGRAMA

Prihode JU Dnevni centar za 2022. godinu činiće sredstva Glavnog grada i sredstva Ministarstva finansija i socijalnog staranja Vlade Crne Gore namijenjenih za boravak djece i mladih, na osnovu rješenja o korišćenju usluge JU Centra za socijalni rad za Glavni grad – Podgorica, opština u okviru Glavnog grada Golubovci i opština Tuzi. S obzirom da Budžet Glavnog grada u svom radu koristi trezorsko poslovanje, to se svi prihodi potrošačkih jedinica, a samim tim i JU Dnevni centar, usmjeravaju na žiro račun trezora Glavnog grada.

Tabela 1. Budžet JU Dnevni centar za 2022. godinu

Ek. klasa	Ek. klasa	OPIS	Budžet 2022.
411		Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	130.600,00
	4111	Neto zarade	79.000,00
	4112	Porez na zarade	10.700,00
	4113	Doprinosi na teret zaposlenog	28.500,00
	4114	Doprinosi na teret poslodavca	10.700,00
	4115	Opštinski prirez	1.700,00
412		Ostala lična primanja	10.700,00
	4123	Naknada za prevoz	4.000,00

Ek. klasa	Ek. klasa	OPIS	Budžet 2022.
	4127	Ostale naknade	6.700,00
413		Rashodi za materijal	9.000,00
	4131	Administrativni materijal	4.000,00
		<i>Kancelarijski materijal</i>	500,00
		<i>Sitan inventar</i>	300,00
		<i>Sredstva higijene</i>	1.200,00
		<i>Rezervni djelovi za opremu</i>	500,00
		<i>Radna odjeća i obuća</i>	1.000,00
		<i>Ostali administrativni materijal</i>	500,00
	4132	Materijal za zdravstvenu zaštitu	300,00
		<i>Medicinski materijal</i>	300,00
	4133	Materijal za posebne namjene	1.200,00
		<i>Publikacije, časopisi, službeni listovi</i>	200,00
		<i>Ostali materijal za posebne namjene</i>	500,00
		<i>Didaktički materijal</i>	500,00
	4134	Rashodi za energiju	3.500,00
		<i>Troškovi električne energije</i>	3.500,00
414		Rashodi za usluge	8.000,00
	4141	Službena putovanja	1.000,00
	4143	Komunikacione usluge	800,00
		Usluge stručnog usavršavanja	1.500,00
	4149	Ostale usluge	4.700,00
		<i>Usluge prevođenja, štampanja, umnožavanja i medijske usluge</i>	400,00
		<i>Usluge Instituta za javno zdravље</i>	800,00
		<i>Izletničke ture, usluge prevoza, plivanje, jahanje</i>	2.500,00
		<i>Ostale ugovorene usluge</i>	1.000,00
415		Rashodi za tekuće održavanje	1.000,00
	4153	Ostalo tekuće održavanje opreme	1.000,00
419		Ostali izdaci	3.300,00
	4191	Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	1.500,00
	4194	Osiguranje	300,00
	4196	Komunalne naknade (voda, kanalizacija, odvoz smeća i održavanje čistoće)	1.500,00

Ek. klasa	Ek. klasa	OPIS	Budžet 2022.
431		Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	5.000,00
	4319	Transfer za troškove kuhinje	5.000,00
		Ukupno:	167.600, 00

